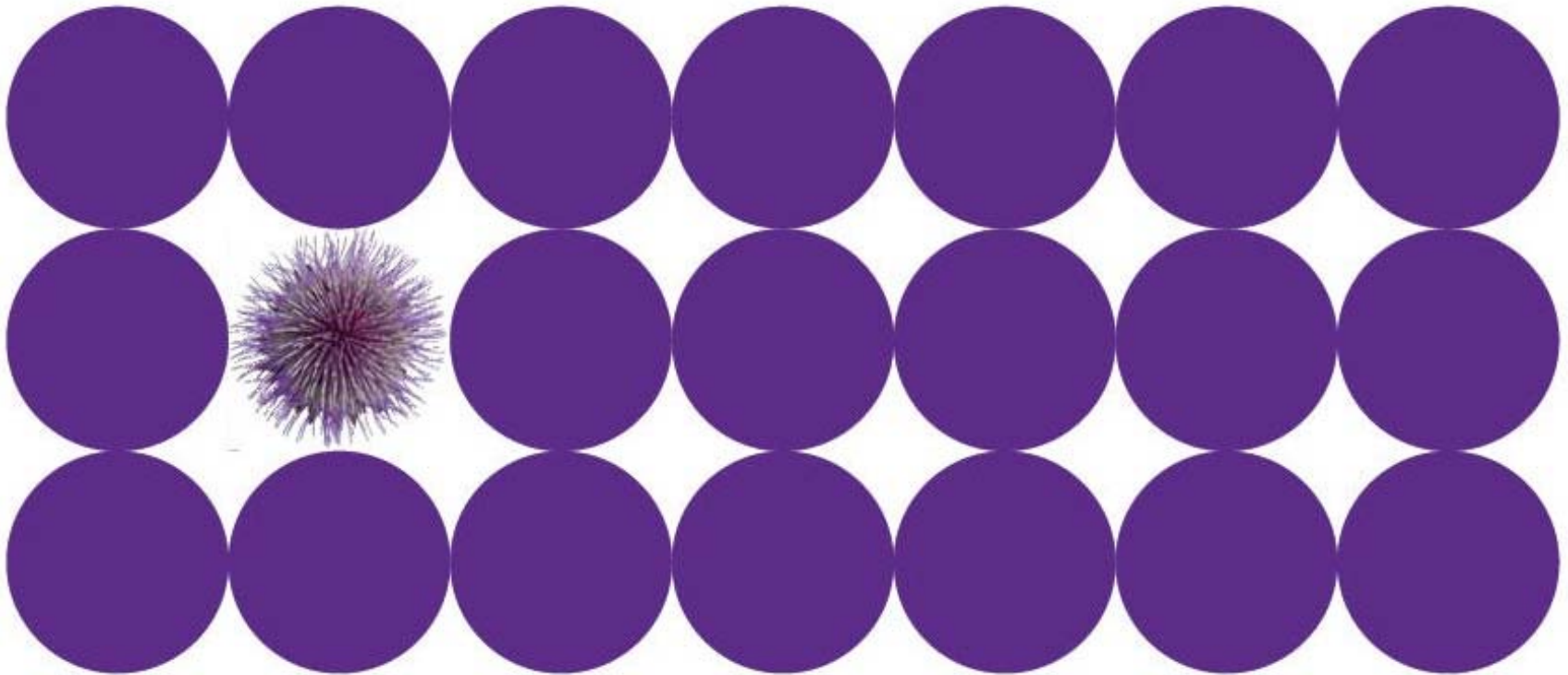


# Flaskehalsler og elspotområder



Pål Otto Eide, Head of Power Portfolio, Portfolio&Trading, Hydro Energy

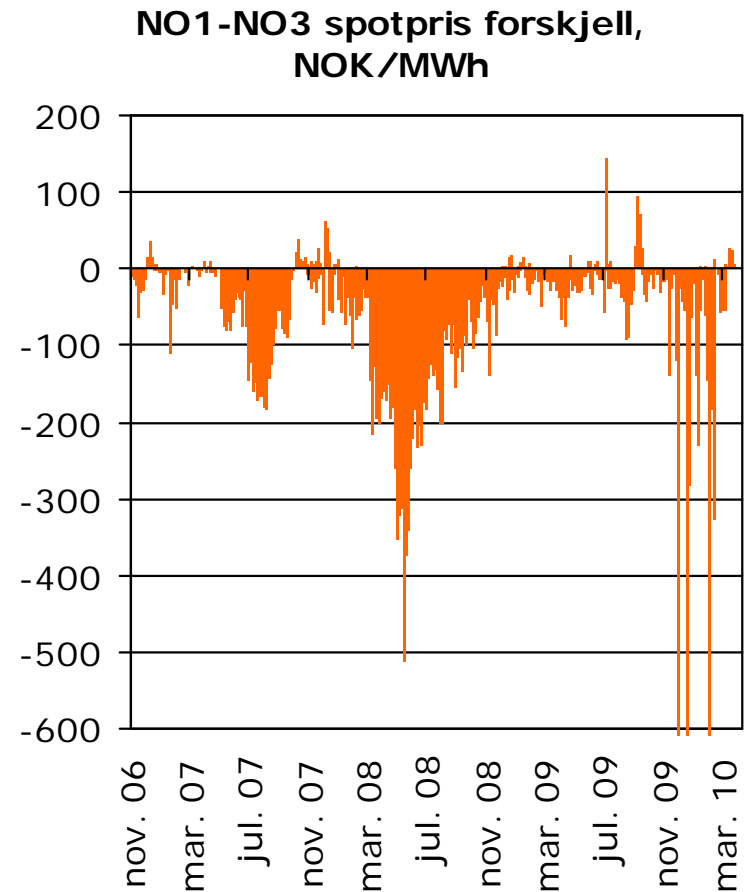
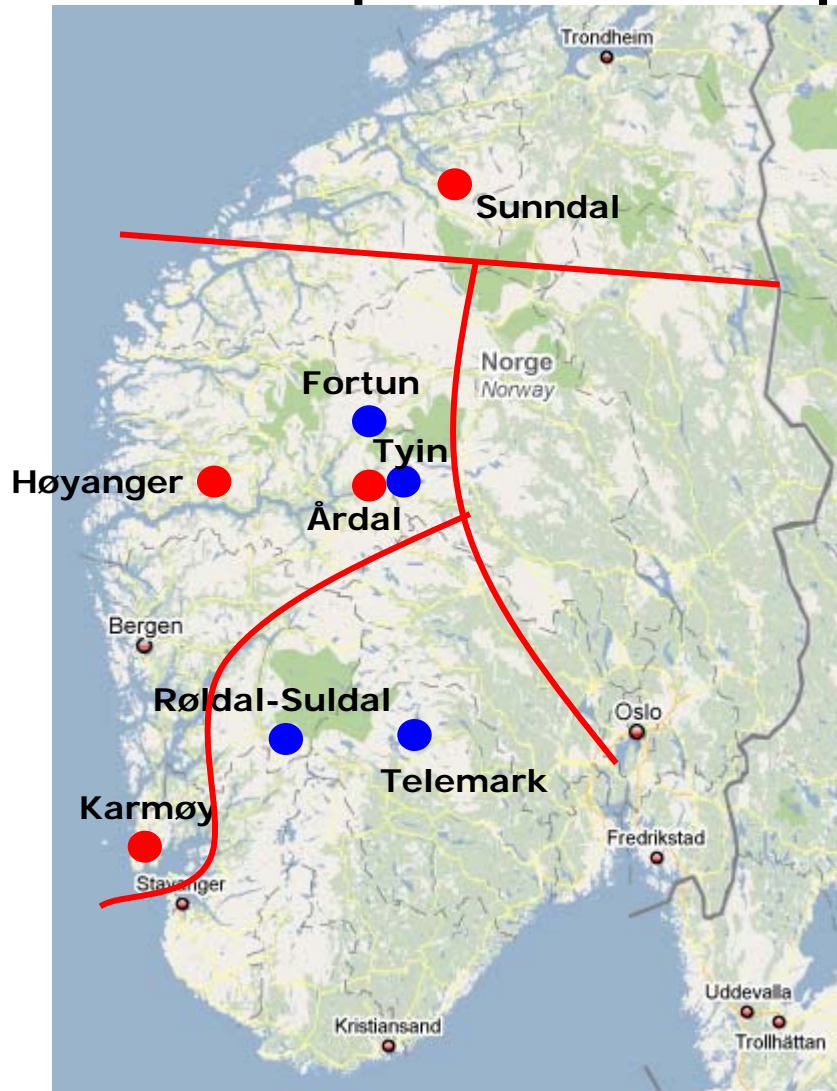
14. oktober 2010

# Innhold

- Hydros perspektiv
  - Økt markedskompleksitet
  - TSO'ene rolle
    - Et eksempel
  - Elspotområder som virkemiddel
  - Oppsummering
-

# Hydros perspektiv

- vi er eksponert i alle elspotområdene



# Flere elspotområder øker kompleksiteten

- Kostnader og inntekter omfordeles mellom markedsaktørene
- Muligheter til finansiell sikring sterkt redusert
- Øker generell prisrisiko
  - Konkurransesituasjonen en bekymring i enkelte områder
- Øker sannsynlighet for prispåvirkning fra TSO'ene
  - TSO'ene bærer ingen økonomisk risiko

# Økt risiko for prispåvirkning av TSOene

## Flere elspotområder...

- ... gjør at utvekslingskapasiteten vil utgjøre en større andel av forbruk/produksjon i et område
- ... gjør markedet mere utsatt for TSOenes enkeltbeslutninger
- ... krever bedre og mer presis informasjon til markedet fra TSOene
- ... lengre horisont på markedsinformasjonen som påvirker elspotområder/flaskehalser



EL & VÄRME



Den 22 februari steg dagspriset på el till nästan 5 kronor per kilowattimme, runt tio gånger högre än normalt. Foto: Scanpix

## Planeringsmissen ledde till dyrare el

2010-09-22 | Publicerad 06:49 | Uppdaterad 2010-09-27, 14:54

En planeringsmiss från Svenska kraftnät bidrog till det exceptionellt höga elpriset i slut myndigheten inte berättar i sin årliga rapport till regeringen. Vi kunde ha gjort en annan myndighetens driftchef Johan Svensson, som dock lägger en del av skulden på Vattenfall



Jacob Bursell

Den 22 februari i år steg dagspriset på el till nästan 5 kronor per kilowattimme, runt tio gånger högre än normalt. Den dagen betalade svenska företag och konsumenterna runt 2 miljarder kronor mer för sin elförbrukning än vad de gjorde såväl dagen före som dagen efter.

När Svenska kraftnät i sin årliga rapport till regeringen utredde denna plötsliga prisexplosion, så pekade myndigheten inte främst på stillastående kärnkraftverk eller kallt väder, utan på nätbegränsningar.

Den huvudsakliga anledningen till de mycket höga priserna var att volymen av produktionsbud till börsen var begränsad på grund av att en del effekt var instängd kring Luleälven till följd av lokala nätbegränsningar, skriver Svenska kraftnät, dock utan att tillägga att myndigheten själv bär skulden för problemet. Svaret finns i Nordpool spots, elmarknadens arkiv.

Här går det att se hur Svenska kraftnät den 28 januari, mitt i den infekterade elprisdebatten, beslöt att en månad senare, den 22 februari, genomföra ett större reparationsarbete vid Luleälven, i höjd med Boden.

Myndigheten meddelade elmarknaden i ett så kallat "urgent market message" att reparationserna skulle resultera i

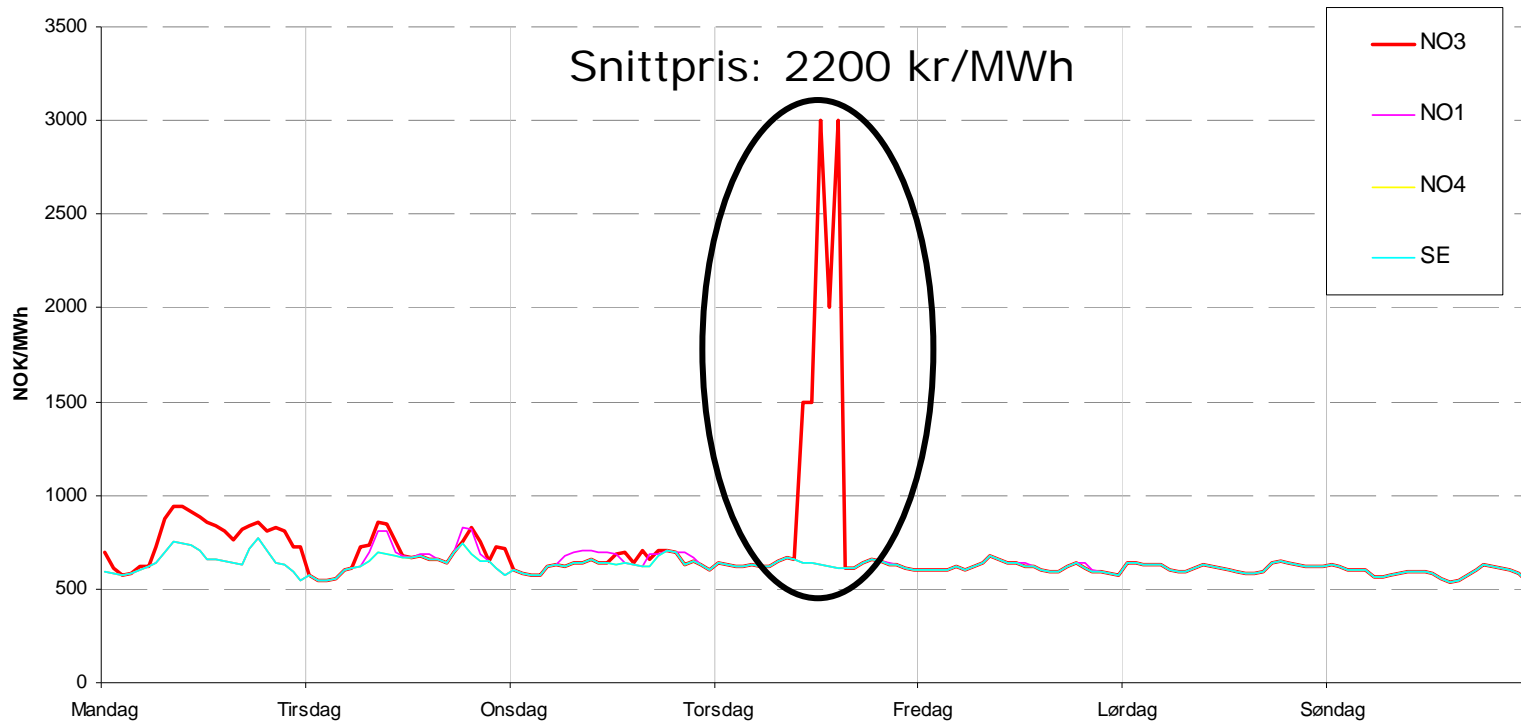
\* <http://www.e24.se/pengar24/din-ekonomi/> den 22. sept. 2010



# Økt risiko for prispåvirkning av TSO'ene

## Et eksempel

- **Torsdag 4.mars NO3:**
  - Smøla 150MW og Rana-Svartisen (NO4-NO3)



# Områdepriser 4. mars 2010 time 11 til time 15

## Regningen til forbrukerne: rundt 25 MNOK

Overview production/consumption: 8 day 6 week 12 month 3 year Ove  
Alerts

### New planned outage (maintenance) in the grid affecting capacities

Message Time: 02.03.10 hour 12:53  
Decision Time: 02.03.10 hour 12:50  
Published: 02.03.10 hour 12:53  
Company: Statnett SF  
Affected area(s): NO3, NO4  
Line: Rana-Svartisen  
NO3 NO4  
to to  
NO4 NO3  
Installed outgoing capacity (MW): 0 900  
Outgoing capacity during event (MW): 0 600  
Event start: 04.03.10 hour 10:00  
Event stop: 04.03.10 hour 15:00  
Event status: Open

Remarks/Additional information:

Required maintenance

- Importkapasiteten til NO3 i spot redusert med 28%
- Kapasitetsendring utgjorde ca. 20% av prissettende spotkjøp
- De 5 timene med høy pris kostet forbrukerne i NO3 rundt **25 MNOK**
- Håndteringen av TSO ikke god nok
  - Kommunikasjonen til markedet må være bedre
  - Enkeltbeslutninger som påvirker markedet må begrunnes bedre
  - Alternativer til gjennomføring av "nødvendig vedlikehold"

# Elspotområder må sees i et internasjonalt perspektiv - følge naturlige, varige flaskehalsar i nettet

- Hydro er generelt positive til elspotområder som virkemiddel forutsatt:
  - Stabilitet i områdeinndelingen
  - Nye områder må innføres etter grundige konsultasjoner og med god varsling
  - Økt terskel for bruk av elspotområder
- Norske elspotområder må revideres og sees i sammenheng med nye elspotområder i Sverige fra neste år
  - Samordning innenfor Nordpoolområdet en forutsetning for et velfungerende marked –fysisk og finansielt
  - Lengre horisont på informasjon som berører elspotområdene og kapasiteten mellom disse
- Hydro er skeptiske til forslag om økt bruk av elspotområder
  - Praksis i Norge med ytterligere økt bruk til hinder for internasjonalt samarbeide
  - Ytterligere fragmentering av markedet vil ikke gavne likviditeten
  - Forutsigbarhet blir umulig

# Oppsummering

- Flere elspotområder stiller større krav til markedsforståelsen hos TSOene.
- Håndtering av kapasiteten mellom elspotområdene kritisk for prisdannelsen.
- Informasjonen til markedet må bli bedre og ha en lengre horisont.
- Hydro er generelt skeptiske til økt bruk av elspotområder.



[www.hydro.com](http://www.hydro.com)